

- חדשות המחלקה המנהלית -

טיפול בבקשות לפי חוק חופש המידע: מצג שווא של המבקש בתיאור טעמי בקשתו למידע – כעילה לאי-מסירת מידע

עמ"מ 9562/10 שפיגל נ' החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ

על-פי חוק חופש המידע, זכותו של כל אדם לקבל מידע מרשויות ציבוריות וממוסדות אחרים שהוכרזו ככפופים לחוק (וזאת בכפוף לסייגים למסירת מידע המנויים בחוק). החוק קובע, כי בעת הגשת בקשה למידע המבקש אינו חייב לציין מהו הטעם לבקשתו. לאחרונה ניתן פסק-דין בבית המשפט העליון אשר ממנו עולה, כי כאשר המבקש מציג את טעמי בקשתו למידע, אך מסתבר כי הטעמים שהציג אינם טעמיו האמיתיים, (דהיינו כי הציג מצג שווא ביחס לטעמי בקשתו), יכול הדבר להוות עילה לאי-מסירת מידע.

להלן תמצית עובדות המקרה:

1. החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ (להלן: "המשיבה") הינה חברה ממשלתית שנוסדה במטרה לטפל בפסולת מסוכנת המיוצרת בישראל.
2. בשנת 2009 שלח מר שפיגל (להלן: "המערער") למשיבה מכתב ובו הופיעה דרישה כי היא תמסור לו מידע מסוים, הקשור לתחום איכות הסביבה, ולרבות נתונים באשר לפעילותה של המשיבה בתחום סילוק חומרים מסוכנים.
3. על-פי חוק חופש המידע, רשות אינה חייבת למסור מידע שיש בו סוד מסחרי או סוד מקצועי או שהוא בעל ערך כלכלי, שפרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית בערכו, זולת אם מדובר במידע "על חומרים שנפלטו, שנשפכו, שסולקו או שהושלכו לסביבה".
4. המשיבה טענה כי במידע המבוקש יש משום סוד מסחרי, ואילו המערער טען כי היות ומדובר על "מידע על חומרים שנפלטו, שנשפכו, שסולקו או שהושלכו לסביבה", הרי שהיא אינה יכולה לדחות את בקשתו בעילה זו.
5. המערער ציין כי הוא פעיל בתחום איכות הסביבה והציג את עצמו כ- "אזרח ישראלי, פעיל סביבתי מוכר, לשעבר יועץ בקואליציה לבריאות הציבור ובהווה – איש יחסי ציבור העוסק בתקשורת ובקשרי ממשל... בעל מודעות גבוהה לנושא" המשיבה, לעומת זאת, טענה כי המבקש הינו בעל זיקה לחברות העוסקות בתחומים מקבילים של סילוק פסולת, והרקע לבקשת המידע שלו הוא נסיון לאסוף מידע במסגרת תחרות עסקית עם המשיבה.

7
מאי
2012

למידע נוסף ניתן לפנות
לעו"ד גילי שפר
gili@bf-law.co.il

טלפון: 04-8371505
פקס: 04-8370231
שד' מוריה 50 חיפה
מיקוד 34572
www.bf-law.co.il

מזכר זה כולל מידע כללי בלבד ואינו מהווה יעוץ משפטי או תחליף ליעוץ משפטי. מזכר זה מוגש כשירות ללקוחותינו. יש לשקול את נסיבותיו הפרטניות והקונקרטיות של כל מקרה לגופו ולשם כך יש להיוועץ עמנו.

- חדשות המחלקה המנהלית -

6. בית המשפט העליון, בפסק-דין של כב' השופט מלצר, קבע כי אין צורך להכריע בסוגיה המשפטית שבמחלוקת, היות וניתן לדחות את בקשת המידע רק על רקע זה שהמבקש הציג מצג שווא לגבי טעמיו לבקשה למידע.
7. בית המשפט קבע, כי אמנם זכותו של המערער **לבקש** את המידע איננה תלויה מלכתחילה בטעם שבגינה הוא מבקש את גילוי המידע, אולם **משעה שסיפק טעם כזה, והוא התברר כבלתי נכון, רשאית הרשות לדחות את הבקשה על רקע זה "שאין תוכו כברו"**.
8. בדעת מיעוט, סברה כב' השופטת חיות, כי יהיו טעמיו של המבקש אשר יהיו, הם אינם יכולים להתגבר על הוראות החוק; ומשעה שהחוק קובע כי רשות **חייבת למסור** מידע "על חומרים שנפלטו, שנשפכו, שסולקו או שהושלכו לסביבה" (וכי בכל הנוגע למידע מסוג זה, **לא חל** סייג "הסוד המסחרי"), יש ראשית להכריע האם המידע המבוקש הוא מסוג זה. אם אכן זהו המידע המבוקש – לא ניתן למנוע מן המבקש את המידע, אף אם טעמיו לבקשה הוצגו כ"ציבוריים" והינם למעשה עסקיים. כאמור, היתה זו דעת מיעוט.
9. בסופו של דבר נדחתה הבקשה לקבלת מידע נוסף מן הרשות.

נשמח לעמוד לרשותכם במתן הבהרות נוספות, ככל שתידרשנה.

בברכה,

עו"ד גילי שפר